

مطالعه تطبیقی نظام حقوقی ایران، کانادا و اتحادیه اروپا در زمینه اخذ مالیات

از درآمدهای حاصل از اموال فکری

سحیده هبیبا^۱

علیرضا صالحی‌فر^۲

چکیده

رشته حقوق مالیاتی به طور عام و رشته حقوق مالیات اموال فکری به طور خاص، از جمله گرایش‌های علم حقوق هستند که اهمیت آنها در نظام حقوقی ما تا حد زیادی مورد غفلت واقع شده است. در حالی که امروزه کشورهای توسعه یافته به منظور وضع مالیات بر درآمدهای حاصل از مالکیت فکری، رزیمهای مالیاتی مستقل و علی حدودی تحت عنوان patent box را تدوین کرده‌اند، قانون گذار ایرانی تنها در چند ماده از قانون مالیات‌های مستقیم و آینه‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات به طور پراکنده به اخذ مالیات از اموال فکری اشاره کرده است. نبود قانونی خاص درخصوص وضع مالیات بر درآمدهای ناشی از مالکیت فکری، ضعف و کمبود منابع و پژوهش‌های حقوقی در زمینه وضع مالیات بر درآمدهای ناشی از مالکیت فکری، رشد چشمگیر اهمیت اموال فکری به مثابه یکی از عوامل تولید در عرصه اقتصاد و سهل و آسان‌تر بودن توسل به شیوه‌های فرار مالیاتی توسط مودیان مربوطه در زمینه پرداخت مالیات بر درآمدهای ناشی از اموال فکری منجر به شکل‌گیری پژوهش حاضر شد. این نوشتار با اتخاذ رویکردی تطبیقی در نظر دارد تا نسبت به انتقال دانش نوین کشورهای پیشرو در زمینه اخذ مالیات از اموال فکری به نظام حقوقی کشور از طریق پیشنهاد چارچوب حقوقی مبتنی بر واقعیت‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی امروز کشور گام بردارد.

کلیدواژه: اموال فکری، مالیات، تحقیق و ترسیم، ثبت اختراع، اتحادیه اروپا.

Email: habiba@ut.ac.ir

۱. استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

۲. استادیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه خوارزمی